

40 Soruda
**Katılım
Bankacılığı**

Zeyneb Hafsa Orhan

iktisat yayınları

İktisat Yayınları – 58
40 Soruda Bilinmesi Gerekenler Dizisi – 1
Zeyneb Hafsa Orhan, 40 Soruda Katılım Bankacılığı

Yayına Hazırlayan: Emrah Yağmurlu
Musahhih: Hamit Kardeş

Tasarım: Seyfullah Bayram

Baskı: Sarıyıldız Ofset - Sertifika No.: 23593
İvedik Ağaç İşleri San. Sit.
1354. Cad. 1358. Sok. No.: 31 Ostim / Ankara
1. Baskı: İstanbul, 2020
ISBN: 978-625-7015-22-6

© İktisat Yayınları, 2020

Bütün yayın hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

İktisat Yayınları

Aziz Mahmut Hüdayi Mh, Türbekapı Sk. No:13, 34672 Üsküdar/İstanbul
Tel: +90 (216) 532 63 70
www.iktisatyayinlari.com

İktisat Yayınları Nobel Akademik Yayıncılık ve
İslam İktisadi Araştırma Merkezinin ortak markasıdır.

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Orhan, Zeyneb Hafsa
40 Soruda Katılım Bankacılığı
Baskı, xii + 116 s., 13 x 23 cm
Kaynakça var.
ISBN: 978-625-7015-22-6
1. Katılım bankacılığı 2. İslam iktisadı 3. İslamî finans

40 Soruda Bilinmesi Gerekenler dizisi,
Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği'nin
desteğiyle hazırlanmıştır.

40 Soruda
**Katılım
Bankacılığı**

Zeyneb Hafsa Orhan

iktisat
yayınları

40 Soruda Bilinmesi Gerekenler Dizisi

Bu dizide, alanında uzman kişilerin İslam iktisadındaki uygulama ve kurumlarla ilgili okuyucunun sorularına pratik, kısa ve nitelikli cevaplar verdiği kitaplara yer verilmektedir. Ele alınan konular, genelden özele olacak şekilde 40 soru etrafında teorik bir derinlikten ziyade, her seviyeden insanın kolaylıkla anlayacağı bir formatta verilmiştir.

Dizide Yer Alacak Diğer Kitaplar

Melih Turan, *40 Soruda Zekât*

Mücahid Özdemir, *40 Soruda Karz-ı Hasen*

İsmail Cebeci, *40 Soruda Murâbaha*

Necmettin Kızılkaya, *40 Soruda Sözleşmeler*

Hakan Aslan, *40 Soruda Tekâfül*

Necmeddin Güney, *40 Soruda Ortaklıklar*

Servet Bayındır, *40 Soruda Sukûk ve Borsa*

Hamdi Çilingir, *40 Soruda Vakıf*

Murat Ustaoglu, *40 Soruda Faiz*

Zeyneb Hafsa Orhan

Açık öğretim Lisesinden mezun olduktan sonra üniversiteyi Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomi (tam burslu) Bölümünde tamamlamıştır. İsveç Enstitüsü burslusu olarak 2006'da İsveç'te yüksek lisansa başlayıp 2008'de Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği İlişkileri Bölümünden (tezli) mezun olmuştur. 2008'de Uluslararası Saraybosna Üniversitesinde başladığı ekonomi doktorasını İslami bankacılıktaki kar-zarar ortaklığı enstrümanlarının risk analizine dair hazırladığı doktora teziyle 2012'de tamamlamıştır. Yaklaşık 8 yıllık yurt dışı tecrübesinin ardından döndüğü Türkiye'de Ocak 2015'ten bu yana İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesinde çalışmaktadır. Hâlihazırda İslam Ekonomisi ve Finans Bölümünde doktor öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Temel çalışma alanları İslam iktisadı ve finansı, karşılaştırmalı konvansiyonel finans ve bankacılıktır.

İçindekiler

Önsöz	xi
Giriş: 40 Hadis Literatürü, 40 Sayısının Önemi ve Bu Kitaba Katkısı	1
TEORİK VE TARİHİ ARKA PLAN	
1. Bankacılık nedir?	6
2. Finans nedir?	8
3. Finansa dair alternatif yaklaşımlar nelerdir?	10
4. Finansa dair alternatif bir yaklaşım olarak kabul edilebilecek olan İslamî finans nedir?	12
5. İslamî finans neden ortaya çıkmıştır? Dünyada ve Türkiye’de nasıl gelişmiştir?	15
6. Faiz (Ribâ) nedir ve neden yasaklanmıştır?	17
7. İslam tarihinde faizsiz bankacılık türü işlemler ve kurumlar nelerdir?	20
8. Günümüzdeki faizsiz bankacılık fikrine geçiş nasıl olmuştur ve bu fikre katkıda bulunanlar kimlerdir?	22

9. Katılım bankacılığının arka planında neler vardır?	25
10. Dünyadaki ilk katılım bankacılığı örnekleri nelerdir?	27
11. Katılım bankacılığının dünyadaki gelişimi nasıl olmuştur?	29

BUGÜNKÜ YAPISI

12. Katılım bankacılığı (İslamî bankacılık) nasıl çalışmaktadır?	32
13. Katılım bankacılığının türleri nelerdir?	35
14. Konvansiyonel bankacılıkla katılım bankacılığının temel farkları nelerdir?	37
15. Katılım bankacılığındaki fon toplama yöntemlerinden cari hesaplar nedir?	39
16. Katılım bankacılığındaki fon toplama yöntemlerinden katılım hesapları nedir?	42
17. Katılım bankacılığındaki fon kullandırma yöntemlerinden <i>murâbaha</i> nedir?	45
18. Katılım bankacılığındaki fon kullandırma yöntemlerinden <i>icâre</i> nedir?	48
19. Katılım bankacılığındaki fon kullandırma yöntemlerinden <i>sukûk</i> nedir?	51
20. Katılım bankacılığındaki fon kullandırma yöntemlerinden <i>teverruk</i> nedir?	54
21. Katılım bankacılığındaki fon kullandırma yöntemlerinden <i>mudârebe</i> ve <i>müşâreke</i> nedir?	56

DÜNYADAKİ DURUMU

22. Katılım bankacılığının dünyadaki mevcut görünümü nasıldır?	60
23. Körfez bölgesinde katılım bankacılığının durumu nasıldır?	63
24. MENA'da katılım bankacılığının durumu nasıldır?	65
25. Asya'da katılım bankacılığının durumu nasıldır?	67
26. Afrika'da katılım bankacılığının durumu nasıldır?	69

27. Avrupa ve Amerika'da katılım bankacılığının durumu nasıldır?	71
28. Dünyada katılım bankacılığıyla ilişkili kurumlar nelerdir?	74
29. Katılım bankacılığının dünya genelindeki temel problemleri nelerdir?	76

TÜRKİYE'DE KATILIM BANKACILIĞI

30. Katılım bankacılığı Türkiye'de nasıl ortaya çıkmıştır?	80
31. Katılım bankacılığının Türkiye'deki gelişimi nasıl olmuştur?	83
32. Katılım bankacılığının Türkiye'deki mevcut görünümü nasıldır?	85
33. Türkiye'de katılım bankacılığıyla ilişkili kurumlar nelerdir?	88
34. Katılım bankacılığının Türkiye'deki temel problemleri nelerdir?	90

TARTIŞMALI KONULAR

35. Pencerecilik nedir ve buna dair neler tartışılmaktadır?	94
36. Katılım bankacılığı hakkındaki fıkhi tartışmalar nelerdir?	96
37. Katılım bankacılığı bünyesindeki danışma kurulları nasıldır ve bunlara dair tartışmalı hususlar nelerdir?	99
38. Katılım bankacılığı işlemlerinde faiz var mıdır?	102
39. Katılım bankaları, kalkınma ve sosyal adalet arasındaki ilişkiler nasıldır?	105
40. Katılım bankacılığının geleceği açısından neler öngörülmektedir?	107
Sonuç	109
İleri Okuma Önerileri	112
Kaynakça	113